

Gehoorschade

Nieuwe geluiden

Nu het georganiseerde overleg is hervat, hopen we ook met Defensie in gesprek te kunnen over de Arbocatalogus Gehoorschade / Geluid. Verder wachten we op een uitnodiging voor de Werkgroep Gehoorschade van Defensie. Dat is voor de vakbonden een manier om betrokken te zijn bij preventie en behandeling van gehoorschade. Wij hebben eerder al bericht over tinnitus en wat u kunt doen als u ermee wordt geconfronteerd, intussen zijn er ontwikkelingen die wij graag met onze leden delen.

Steeds meer mensen hebben last van oorsuizen (tinnitus). De schattingen lopen uiteen van ruim een miljoen tot meer dan twee miljoen Nederlanders. Dit oorsuizen (fluiten, suizen, brommen, zoemen of meerdere geluiden door elkaar) kan de hele dag voortduren. Omdat tinnitus een onzichtbare kwaal is, kunnen buitenstaanders er doorgaans moeilijk blijvend begrip voor opbrengen. Hierdoor kan oorsuizen tot een sociaal isolement, psychosomatische kwalen en zelfs suïcide leiden. Ook en vooral onder Nederlandse militairen, omdat bepaalde werkomstandigheden, zoals (schiet) oefeningen gehoorschade in de hand werken en daarnaast de neiging bestaat om het niet te melden, om de eigen

loopbaan te beschermen. Er is ons dan ook veel aan gelegen om gehoorschade bij collega's zoveel mogelijk te voorkomen en de gevolgen te beperken.

Implantaat

Tot dusverre wordt in het CMH in Utrecht iedere patiënt met bewezen lawaaischade behandeld met prednison. Maar de ontwikkelingen op medisch gebied gaan natuurlijk door. Verheugend is de komst van het Tinnitus Implantaat. In het Maastricht UMC+ heeft onlangs de eerste patiënt die aan één kant doof is en aan dat oor ook lijdt aan oorsuizen, dit implantaat gekregen. Het implantaat wordt zodanig afgesteld dat de patiënt geen last meer heeft van oorsuizen, zo meldt het Algemeen Dagblad. Het is een ingenieuze oplossing, ook

HERRIE OP JE WERK?

Met de FNV Decibelmeter weet je wanneer het lawaai op je werk (of waar dan ook) te groot is. Deze gratis app voor iPhone en Android laat zien aan welk geluidsvolume, aangegeven in decibel (dB), je wordt blootgesteld op je werk. Ook krijg je meteen advies met betrekking tot je werksituatie: is het nog veilig of niet en wat moet je doen? Ga met je mobiel naar de App Store (Apple) of Google Play (Android). Hou wel rekening met bepaalde beperkingen. Zo kunnen veel Android mobieltjes maar tot 85 dB meten en kunnen de verschillen in gemeten geluidsniveaus tussen de diverse apparaten oplopen tot 10 dB (bij professionele apparatuur is dat maximaal 2 dB).

AFMP PLEIT VOOR PERIODIEK AUDIOLOGISCH ONDERZOEK'

al wordt de echte oorzaak van tinnitus niet weggenomen. Tinnitus wordt veroorzaakt door langdurige blootstelling aan (te veel) lawaai, maar er zijn nog legio andere oorzaken, zoals stress. Een precieze oorzaak is vaak niet te achterhalen en er is ook nog geen echte behandeling voor. Dat is frustrerend voor patiënten omdat men ook niet weet of de tinnitus overgaat of dat hij zich verder ontwikkelt. Wel duidelijk is dat oorsuizen vaak, maar niet altijd samengaat met slechthorendheid. Zenuwen en schakelkernen in de hersenen kunnen ontregeld raken door gebrek aan geluidssignaal waardoor de hersenkernen een soort 'overspannen gedrag' gaan vertonen en dit gemis gaan compenseren.

Herstel haarcellen

Het Maastrichtse team wil nu met behulp van het Tinnitus Implantaat opnieuw geluid naar die hersenkernen sturen. Voor de patiënt zou dat kunnen leiden tot het geluid van stilte waarin het oorsuizen verdwenen zou moeten zijn. Het Maastricht UMC+ gaat een proef doen bij tien personen, die allemaal aan één kant doof zijn en enkel aan die zijde last hebben van oorsuizen. Deze patiënten zijn voor het merendeel al geselecteerd en worden twee jaar gevolgd. Nog een ontwikkeling die wordt gemeld door het AD is nieuwe medicatie (LY411575) die haarcellen in het oor herstellen. Dit is baanbrekend, aangezien men doofheid door blootstelling aan luide muziek of lawaai, infecties en giftige stoffen nooit eerder kon genezen. Maar zulk onderzoek kan nog vele jaren duren; zo moet bijvoorbeeld duidelijk zijn dat volgende generaties er geen schade van ondervinden.

Werkgroep

De AFMP blijft dergelijke ontwikkelingen met belangstelling volgen in samenwerking met de NVVS, de Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden. Relevante ontwikkelingen zullen aan

Defensie worden gemeld. Helaas zijn de vakbonden nog niet vertegenwoordigd in de interne Werkgroep Gehoorschade van Defensie. We wachten nog op een uitnodiging van Defensie.

Arbocatalogus

Wel zijn we betrokken bij de totstandkoming van de Arbocatalogus Gehoorschade / Geluid. Hiermee komt er een standaardwerk dat defensiemedewerkers de nodige houvast biedt. De catalogus is namelijk van toepassing op de gehele defensieorganisatie en commandanten, leidinggevendenden, deskundigen, werknemers en de MC hebben ieder hun eigen rol. De oplossingen en maatregelen sluiten aan op de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie) volgens het Risico Identificatie en Analyse Systeem (RIAS). De arbocatalogus moet door het onderdeel of bedrijf worden gehanteerd als op basis van de RI&E, of indirect op basis van voorvallen, ziekteverzuim of gezondheidsklachten, blijkt dat er sprake is van arbeidsgereleerde risico's voor werknemers of voor derden. Ook worden er periodieke gesprekken gevoerd met KNO-artsen van het CMH om te weten wat er speelt.

Periodiek onderzoek

De AFMP wil in de arbocatalogus in ieder geval opgenomen zien dat periodiek een audiologisch onderzoek wordt gehouden; in ieder geval voor en na een uitzending en bij de uitkeuring. Ook moet opgenomen worden dat gehoorbescherming wordt verstrekt die gebruikt kan worden in combinatie met communicatiemiddelen. Zulke oordopjes ('combat arms earplugs') worden in België al uitgereikt aan soldaten. Het is een oordopje dat met een schakelaar 'open' en 'dicht' kan worden gemaakt. Staat het open, dan hoor je nog wel wat er gezegd wordt en ben je beschermd tegen harde knallen. Staat het dicht, dan werkt de oorplug als gewone gehoorbescherming; handig als je in de buurt bent van opstijgende vliegtuigen.

Gehoorschade? Leg het vast!

» Als u het vermoeden heeft tijdens de dienst gehoorschade te hebben opgelopen, dan is het van groot belang om dit meteen vast te laten leggen. Vraag in elk geval bij uitkeuring om een audiogram. Deze maatregelen kunnen u later veel geld schelen omdat Defensie u dan alle schade kan vergoeden. Zo wordt een hoorapparaat met alle benodigde batterijen volledig vergoed, terwijl dat bij zorgverzekeraars slechts gedeeltelijk het geval is. De AFMP wil zich ook gaan inzetten voor vergoedingen van de zogenoemde Tinnitus Retraining Therapie waar veel tinnitus-patiënten baat bij hebben, maar die nog niet wordt vergoed.

Er zijn bij gehoorschade twee mogelijkheden.

» U heeft kort geleden gehoorschade opgelopen. Het is een algemene richtlijn bij Defensie dat er dan een proces-verbaal van ongeval wordt opgemaakt, zoals dat ook het geval is wanneer er bijvoorbeeld asbest in het spel is of aanraking met andere kankerwekkende stoffen, omdat dan later - mocht er inderdaad sprake zijn van kanker - het verband kan worden aangetoond. Zo is dat ook het geval bij gehoorschade, omdat doorgaans op latere leeftijd het gehoor merkbaar afneemt en ook de gevolgen van blootstelling aan een te sterk geluid (van bijvoorbeeld motoren, generatoren of schoten) dan pas merkbaar zullen zijn. Van belang is ook om, wanneer u de dienst verlaat, om een uitkeuring te vragen en daarbij een audiogram aan te vragen. Daar heeft u recht op (zoals u bij uitkeuring ook een cardiogram of bloedonderzoek kunt krijgen).

» U heeft al wat langer geleden gehoorschade opgelopen. U stuurt het ABP een verslag over waar, wanneer en onder welke omstandigheden u de gehooraandoening in militaire dienst heeft opgelopen. Mogelijk wordt u dan opgeroepen voor een keuring. Er komt een beslissing van ABP en daarmee wordt duidelijk of er een behandeling dan wel een vergoeding volgt. Bent u ontslagen voor 1 januari 1995, dan worden gehoortoestellen en batterijen volledig vergoed (in plaats van gedeeltelijk, zoals bij de zorgverzekeraar).

De sector PA van de AFMP heeft een procedure ontwikkeld om bij het ABP verhaal te halen. Onze leden hebben aangegeven tevreden te zijn over deze procedure en over de afwikkeling door het ABP. Het kan dus lonend zijn om in geval van gehoorschade contact met ons op te nemen!